

KPMG hf.
Borgartúni 27
105 Reykjavík

Sími 545 6000
Fax 545 6001
Veffang www.kpmg.is

Alþingi
Erindi nr. P 140/332
komudagur 18.11.2011

Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 16. nóvember 2011

Efni: Athugasemdir við frumvarp til laga um breytingu á lögum um hlutafélög og lögum um einkahlutafélög.

Neðangreindar athugasemdir eru settar fram í framhaldi af framlagningu þingskjals 195, 191. máls, 140. löggjafarþings.

Athugasemdir við c og d-lið 3. gr. frumvarpsins

Samkvæmt c lið 3. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir breytingu á orðalagi 3. ml. 2. mgr. 121. gr. auk þess sem nýjum málslið verður bætt við 2. mgr. 121. gr. laga nr. 2/1995, um hlutafélög. Verði breytingin samþykkt munu 3. og 4. ml. 2. mgr. 121. gr. hljóða svo:

„Uppsetning sameiginlega efnahags- og rekstrarreikningsins fyrir félögin skal miðast við uppgjörsdag nema hluthafar samþykki samhljóða að falla frá milliuppgjöri eða sérreglur gildi um félög með hluti í viðskiptum á skipulegum verðbréfamarkaði eða markaðstorgi fjármálagerninga þar sem upplýsingar eru aðgengilegar almenningi. Uppgjörsdagur má ekki vera meira en sex mánuðum fyrir undirritun samrunaáætlunar.“

Þegar samruni félaga er fyrirhugaður hefur á grundvelli núgildandi 3. ml. 2. mgr. 121. gr. verið heimilt að gera samrunaáætlun sem miðar við tímamark sem er allt að sex mánuðum fyrir undirritun áætlunar um samruna. Þetta þýðir til dæmis að í júní lok hvers árs hefur verið hægt að skrifa undir áætlun um samruna og hefur hún mátt taka mið af stöðu félaganna næstliðin áramót, þ.e. miðað við efnahagsreikning við upphaf dags 1. janúar. Nú er lagt til að breyta framangreindu ákvæði. Að okkar mati er breytingin óskýr og allsendis óvíst hvert markmið hennar er.

Eins og fyrirhuguð breyting er sett fram í frumvarpinu varðandi 3. ml. 2. mgr. 121. gr. er óljóst við hvaða uppgjörsdag skuli miða þrátt fyrir orðalag væntanlegs 4. ml. 2. mgr. 121. gr. Til dæmis ef félag undirritar samrunaáætlun 31. ágúst þá má uppgjörsdagur í síðasta lagi vera 6 mánuðum fyrr eða 1. mars. Ef hluthafar í félögum sem eingöngu gera ársuppgjör myndu samþykkja samhljóða að falla frá milliuppgjöri í samræmi við 3. ml. þá er í raun ekkert uppgjör til að miða við annað en áramótauppgjör frá 1. janúar sem væri þá andstætt ákvæði 4. ml. um að uppgjörsdagur megi ekki vera meira en sex mánuðum fyrir undirritun samrunaáætlunar. Er því ekki ljóst hvernig eigi að vera hægt að nýta þá heimild sem fram kemur í 3. ml. 2. mgr. vegna ákvæðis 4. ml. 121. gr.

Samkvæmt 1. ml. 2. mgr. 121. gr. á endurskoðaður sameiginlegur efnahags og rekstrarreikningur að fylgja greinargerð með samrunaáætlun. Hluthafar í félögum sem undirrita samrunaáætlun eftir 30. júní hafa því ekki raunverulega möguleika á að nýta sér þessa heimild að falla frá gerð milliuppgjörs. Markmið breytingarinnar sem skv. greinargerð er að draga úr skyldum vegna gerð skjala og skýrsla ef allir hluthafar samþykkja er því ekki nást nema á fyrri helming ársins.

KPMG hf.
Borgartúni 27
105 Reykjavík

Sími 545 6000
Fax 545 6001
Veffang www.kpmg.is

KPMG ehf. leggur mikla áherslu á að öllum vafa að þessu leyti verði eytt þannig að ekki verði neinum vafa undirorpið hve langt „aftur í tímann“ heimilt verði að sameina félög. Þetta er mjög mikilvægt, ekki síst út frá skattalegum sjónarmiðum. Í 2. mgr. 54. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, er að finna ákvæði sem í raun vísar til 2. mgr. 121. gr., en þar segir: „Við skiptingu eða sameiningu félaga er heimilt að miða uppgjör rekstrar og framtalsskil, sbr. 90. gr., félaga þeirra er skiptingin eða slitin varða við það tímamark þegar skiptingin eða slitin eiga sér stað samkvæmt samþykktum félaganna“. Það væri því afar óheppilegt fyrir rekstraraðila að óvissa kæmi upp um það við hvaða tímamark lok framtals- og skattskila skyldi miða.

Í þessu sambandi er rétt að vísa til þess að fyrir setningu laga nr. 154/1998, sem breytti 57. gr. A, laga nr. 75/1981, um tekju- og eignarskatt (núgildandi 2. mgr. 54. gr. laga nr. 90/2003), hafði um árabil verið uppi óvissa um það við hvaða tímamark heimilt væri að miða lok skattskila félaga sem sameinuðust á grundvelli laga um hluta- og einkahlutafélög. Sú óvissa sem var uppi skapaði fyrirtækjum og atvinnulífi miklum vandræðum og rötudu mál fyrir dómstóla, og má í því sambandi vísa til dóms Hæstaréttar Íslands frá 1. nóvember 1995, Andri hf. gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík.

Sú breyting sem lögð er til er sögð byggja á ákvæðum reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins 2009/109/EB, frá 16. september 2009. Þrátt fyrir að reglugerðin verði innleidd, er mikilvægt að lagaákvæði sem á henni byggja séu skýr.

Athugasemdir við c og d-lið 8. gr. frumvarpsins

Sambærilegar athugasemdir eru settar fram við c og d-lið 8. gr. frumvarpsins, sem kveður á um sambærilega breytingu á einkahlutafélagalögum nr. 138/1994, líkt og gerðar eru við c-lið 3. gr. og ekki sérstök efni til að tilgreina þær með öðrum hætti en að vísa til ofangreindrar umfjöllunar.

Viljum við hjá KPMG ehf. benda á hversu mikilvægt það er að allri óvissu verði eytt hvað sú breyting sem lögð hefur verið til mun í raun þýða og hvernig hún skuli framkvæmast.

Óskað er eftir því að umsögn þessi verði tekin til skoðunar við umfjöllun þess máls er hún varðar. KPMG ehf. er tilbúið að ræða framangreindar athugasemdir nánar sé eftir því óskað.

Virðingarfyllst,

KPMG hf.,

Jónas Rafn Tómasson, hdl.